

РЕШЕНИЕ

№ 3668

гр. София, 07.06.2021 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

**АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Първо отделение 69
състав,** в публично заседание на 26.05.2021 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Милена Славейкова

при участието на секретаря Грета Грозданова и при участието на прокурора Моника Малинова, като разгледа дело номер **5471** по описа за **2020** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл. 284 - 285 от Закона за изпълнение на наказания и задържане под стража (ЗИНЗС), във връзка с чл. 203 и следващите от АПК, във връзка с чл. 1 от Закона за отговорността на държавата и общините за вреди (ЗОДОВ).

Образувано е по искова молба на Е. С. Я., изтърпяващ наказание „лишаване от свобода“ в Затвора [населено място], срещу Главна Дирекция „Изпълнение на наказанията“ (ГДИН) с искане за присъждане на обезщетение в размер на 3 000 лв. за неимуществени вреди, претърпени в периода от 11.06.2020 г. до 05.08.2020 г. в резултат на бездействието на затворническата администрация на Затвора [населено място] да осигури явяването му на ТЕЛК на 10.07.2020 г. и лишаването му от необходимите лекарства за успокоение.

В исковата молба се сочи, че на 11.06.2020 г. ищецът получил писмо от ТЕЛК за явяването му на 10.07.2020 г. Веднага отишъл при лекаря на Затвора [населено място], за да покаже писмото. Медицинската сестра го взела, преснимала го и казала, че трябва да си плати за някои кабинети: 1. За рентгенография на белите дробове; 2. За функционално изследване на дишането, А.К.Р. и 3. За консултация с пулмолог. Казали още, че ще му вземат друга дата за явяване на ТЕЛК през м.септември. В допълнение, в Затвора [населено място] минал на психиатър, който му изписал лекарства – по 3 броя Лепонекс на ден, 2 броя Каромезапин сутрин и 2 броя следобяд. Лекарят в Затвора [населено място] му спрял тези хапчета. Тогава ищецът поискал отново да

бъде изпратен на психиатър, но отговорът бил, че това може да стане след три месеца. Без хапчетата ищецът започвал да си гризе ноктите от нерви, тъй като те го успокоявали на момента.

В уточнителна молба от 04.08.2020 г. ищецът сочи, че д-р Т. от Затвора [населено място] след като разбрал за жалбата до съда, отново му дал хапчета, но ищецът вече бил пропуснал датата 10.07.2020 г. за явяване пред ТЕЛК. На 05.08.2020 г. ищецът бил преведен в Затвора [населено място].

Ответникът Главна Дирекция „Изпълнение на наказанията” оспорва исковата молба в писмен отговор от 27.11.2020 г. и в съдебно заседание чрез юрк. М., поради липса на елементите от фактическия състав на отговорността на държавата на вреди и липса на нарушение на чл.3 ЗИНЗС. Поддържа, че не е налице неизпълнение на задължения на затворническата администрация, а напротив – служителите изпълнявали добросъвестно задълженията си съобразно наличния ресурс, действията им били адекватни и в никакъв случай не увреждали човешкото достойнство. Соци, че изпълнението на предписанията на ТЕЛК било свързано с конвоиране до външни медицински заведения, което в конкретния случай било затруднено поради медицинското обслужване на множество настанени в Затвора [населено място] лица, вкл. с мярка за неотклонение „задържане под стража“ (МНЗС). Затрудненията идвали и от влошената епидемиологична обстановка, необходимостта от организиране на специализиран транспорт до външна болница и факта, че медицинският център (МЦ) в Затвора [населено място] обслужва над хиляда л.св. Преценката, кога е възможно лицето да бъде изведено на комисия за ТЕЛК принадлежала на лекаря от МЦ на Затвора [населено място] и се съобразявала с обективни фактори като медицинските нужди и на други л.св., възможностите на медицинските лица да ги придружават и наличието на специализиран транспорт.

Соци, че ищецът е преведен от Затвора [населено място] в Затвора [населено място] като ученик, за учебната 2019/2020 г. С декларация от 29.06.2020 г. пожелал отново да се върне в Затвора [населено място] и въз основа на Заповед № Л-3121 от 29.07.2020 г. бил преведен за изтърпяване на наказанието по постоянен адрес. От изложеното извежда извод, че ищецът сам не е изчакал явяването си на ТЕЛК, вкл. на следващата дата през м.септември 2020 г.

Отделно, отрицателните емоции на ищеца не били от такова естество, че да предизвикат твърдените неимуществени вреди, надхвърлящи нормално произтичащите от ограничителния режим в заведението. Ответникът поддържа, че претърпените от ищеца ограничения са разумни и съобразени с режима в пенитенциарното заведение и не е налице нарушение на нормите на чл.128 и сл. от ЗИНЗС и Наредба № 2/22.03.2010 г.

Относно оказаното лечение поддържа, че не следва да носи отговорност за качеството на медицинската помощ в лечебните заведения в М. и не отговаря за начина, по който е лекуван ищецът, вкл. за погрешно лечение. Оспорва твърденията за отказ за предоставяне на лекарства, за което прилага амбулаторен журнал. Претендира за отхвърляне на исковата претенция и присъждане на юрисконсултско възнаграждение. Участвалият в производството по делото прокурор – представител на СГП счита, че исковата претенция е недоказана и неоснователна.

Административен Съд С. - град, I отделение, 69 състав, след като взе предвид наведените в исковата молба доводи, изразеното становище на пълномощника на ответника и на представителя на СГП и се запозна с приетите по делото гласни и

писмени доказателства, намира за установено от фактическа страна следното:

По делото няма спор, че за иския период от 11.06.2020 г. до 05.08.2020 г. ищцът Е. С. Я. е изтърпявал наказание „лишаване от свобода“ в Затвора [населено място].

Според медицинска справка от 23.11.2020 г. на д-р Т. – Директор на МЦ при Затвора [населено място], изготвена на основание чл.284, ал.3 ЗИНЗС, ищцът не е възпрепятстван от явяване на ТЕЛК, не му е спирано лечението с Лепонекс, осигурявани са му лекарства, изписвани са му инхалатори – Ф. за бронхиалната астма. Според документа – рентгеново изследване на бял дроб се извършва в СБАЛЛС към Затвора [населено място], а другите изследвания – след извеждане до МИ-МВР болница. На пациента Я. било обяснено, че в условията на утежнена епидемиологична обстановка посочените изследвания не могат да бъдат проведени „на момента“, което наложило предлагането на нова дата за явяване пред ТЕЛК за м.септември.

С декларация № 443 от 29.06.2020 г. ищцът Е. С. Я. се е отказал от учебна дейност като ученик в 6-ти клас за учебната 2020 г. – 2021 г. Като причини за отказа е посочил, че е много далече за близките му да го посещават в [населено място]. Освен това, ИСДВР на II-ра група не работел с всички, а само с определени лишени от свобода (л.св.) и не желал да му замени режима от строг на общ.

С декларация от 27.06.2020 г. до директора на училището в Затвора [населено място] Я. посочил, че желае да прекрати обучението си в Затвора [населено място] и да изтърпява наказанието си в Затвора [населено място], тъй като не вижда близките си.

Издадена е Заповед № Л-3121 от 29.07.2020 г. на зам.главния директор на ГДИН за превеждане на Е. С. Я. в Затвора [населено място], което е осъществено на 05.08.2020 г.

Според приета по делото съдебно-медицинска експертиза (СМЕ) ищцът Е. С. Я. страда от бронхиална астма, която лекува с инхалатор Ф., съдържащ кортикостероид и бета агонист.

Според СМЕ Е. С. Я. има решение на ТЕЛК от 22.01.2018 г. за диагноза – Бронхиална астма с алерг.компонента и лека дихателна недостатъчност, състояние след белодробна туберкулоза. С Протокол № 7/20.02.2020 г. на медицинска комисия на СБАЛЛС С. е представен за преосвидетелстване и диагнозата му е допълнена с ХОББ – хронична обструктивна белодробна болест (хроничен бронхит и белодробен емфизем) – усложнение на бронхиалната астма. От регионалната картотека на медицинската експертиза е насочен към ТЕЛК – V МБАЛ с цел допълнение на експертното решение за социални придобивки. На Е. С. Я. е изпратено писмо от 09.06.2020 г., получено от него на 11.06.2020 г., за явяване на ТЕЛК – V МБАЛ С. на 10.07.2020 г., на която дата той не се е явил (не е доведен). Поради неявяването му на ТЕЛК на 10.07.2020 г. липсва решение на ТЕЛК – V МБАЛ С. с допълнената диагноза.

Според вещото лице, в Затвора [населено място] има лаборатория и рентген, където може да се проведе рентгенография на белите дробове. Останалите изследвания (функционално изследване на дишането, А.К.Р. и консултация с пулмолог) се провеждали в МВР-Болница. Установява се от писмо изх.№ 180 от 29.03.2021 г. на СБАЛЛС – С., че болницата не разполага с пулмолог и консултации с такъв специалист се правят във външни лечебни заведения, след преценка на лекуващия лекар.

Вещото лице уточнява, че психиатрична диагноза не е спомената в документите от ТЕЛК, въпреки назначеното от психиатър лечение с невролептици. Вещото лице не е

открило ясно формулирана психиатрична диагноза, въпреки лечението с психофармакологични средства. Лечение с Лепонекс му е назначено от психиатър и отново е спряно от психиатър, тъй като на 29.09.2020 г. е започнато ново лечение със Сетинин и Акинетон. Според СМЕ Е. С. Я. е получавал Лепонекс по време на престоя си в Затвора [населено място].

Тези обстоятелства се потвърждават от писмо изх.№ 633 от 09.02.2021 г. на д-р Т. – директор на МЦ в Затвора [населено място] – назначена терапия с Лепонекс по 1 табл. Дневно. Идентични данни се установяват и от представени от ответника извадки от амбулаторен журнал за периода от 09.06.2020 г. до 01.09.2020 г. - Е. С. Я. е консултиран на 22.06 – изписани Лепонекс и Невротоп, 29.06 – изписани Ф., Лепонекс и Невротоп, 09.07 - Невротоп, 13.07 – Невротоп и дадена рецептурна книжка „на ръка“, 20.07 – Невротоп.

При така установената фактическа обстановка, съдът намира от правна страна, следното:

Съдът намира за неоснователно възражението на ответника за насочване на иска срещу ненадлежна страна с оглед твърдяното причиняване на вредите при и по повод изпълнение на медицинска дейност. По силата на чл.133, ал.1 ЗИНЗС медицинските центрове се създават към затворите, затворническите общежития и поправителните домове. Затворите и областните служби "Изпълнение на наказанията" са териториални служби на Главна дирекция "Изпълнение на наказанията" (чл.12, ал.3 ЗИНЗС). Твърденията на ищеца за бездействие на директора на МЦ към Затвора [населено място], изразяващо се в непровеждане на необходимите изследвания за явяването му на ТЕЛК на 10.07.2020 г. и намаляване на предписаните му лекарства за исковия период от 11.06.2020 г. до 05.08.2020 г., навеждат на твърдения за бездействие на служители от затворническата администрация. Ето защо съдът приема, че искът правилно е насочен срещу ГД "ИН" - юридическо лице на бюджетна издръжка съгласно [чл. 12, ал. 2 от ЗИНЗС](#), към чиято административна структура принадлежи длъжностното лице, от чиито незаконосъобразни действия и бездействия са твърдените вреди. Съгласно [чл. 12 от ЗИНЗС](#), прякото ръководство и контрол върху дейността на местата за лишаване от свобода се осъществяват от ГД "ИН".

В съответствие с нормата на чл. 284, ал. 1 ЗИНЗС държавата отговаря за вредите, причинени на лишените от свобода и задържани под стража от специализираните органи по изпълнение на наказанията в резултат на нарушения на чл. 3 – подлагането им на изтезания, на жестоко, нечовешко или унизително отношение. Нормата на чл.3, ал.2 ЗИНЗС урежда примерно изброяване на действията, които могат причинят забранения резултат по чл.3, ал.1 ЗИНЗС. Доколкото сред тях е липсата на адекватно медицинско обслужване в М. и съобразно уточненията на исковата молба, направени лично от ищеца с молба от 20.07.2020 г. и чрез служебния защитник адв. П. с молба от 13.10.2020 г., съдът приема, че е сезиран с иск по чл.284-285 ЗИНЗС. Действително, чл.284, ал.2 ЗИНЗС изисква съобразяване на кумулативното въздействие на условията, в които се изтърпява наказанието, но в случая липсват твърдения за подобно кумулативно бездействие. Фактическият състав на предявения иск с правно основание чл. 284, ал. 1 ЗИНЗС в процесния случай (с оглед фактическите твърдения на ищеца) включва в кумулативна даденост: наличие на незаконосъобразно бездействие в нарушение на чл. 3, ал.1 ЗИНЗС; наличие на причинени неимуществени вреди, състоящи се в нехуманно отношение, уронване на човешкото достойнство, негативни емоции и чувство за малоценност; причинна връзка между нарушението и

настъпилия вредоносен резултат. Деликтната отговорност на държавата не се презюмира от закона, поради което в тежест на ищеца, по аргумент от чл. 154 ГПК във вр. с чл. 144 АПК, е да проведе главно и пълно доказване на осъщественото противоправно действие и нарушение на чл. 3 ЗИНЗС от страна на органите по чл. 284, ал. 1 ЗИНЗС.

В конкретния случай се установява, че с Протокол № 7/20.02.2020 г. на медицинска комисия при СБАЛЛС С. ищецът е представен за преосвидетелстване от ЛКК към болницата и е дадено заключение за необходимост от явяване пред ТЕЛК за периодично преосвидетелстване. Протоколът е изпратен до ТЕЛК с писмо изх.№ 3261/25.02.2020 г., а Е. С. Я. е уведомен с писмо с обратна разписка на 11.06.2020 г.

Няма спор по делото, че на 11.06.2020 г. ищецът е получил писмото на л.102 от делото – писмо на ТЕЛК при V-та МБАЛ С. за изпращане на лицето за провеждане на изследвания и консултации, необходими при преосвидетелстване в ТЕЛК. В писмото са посочени 4 изследвания: рентгенография на белите дробове, функционално изследване на дишането, А.К.Р., консултация с пулмолог и епикриза от стационарно лечение (с каквото ищецът е разполагал). Спорът е, налице ли е бездействие на длъжностни лица от затворническата администрация на Затвора [населено място] във връзка с осигуряване явяването на ищеца на ТЕЛК на 10.07.2020 г., на която дата безспорно Е. С. Я. не се е явил на ТЕЛК.

Съгласно чл.17 от Наредбата № 2 от 22 март 2010 г. за условията и реда за медицинското обслужване в местата за лишаване от свобода (Наредба № 2/2010 г.) медицинската експертиза за установяване на работоспособността на лишените от свобода се извършва при условия и по ред, определени от министъра на здравеопазването. В случаите по чл. 17 лишените от свобода се насочват към лекарска консултативна комисия (ЛКК) на специализираните болници за активно лечение на лишени от свобода (СБАЛЛС) в С. или Л. с талон за ЛКК (чл.18, ал.1 от Наредба № 2/2010 г.). Това е сторено с Протокол № 7/20.02.2020 г. на медицинска комисия при СБАЛЛС С.. Според чл.18, ал.1 от Наредба № 2/2010 г. началникът на съответното място за лишаване от свобода е длъжен да осигури транспортирането и конвоирането на лицето до съответната ЛКК, както и до ТЕЛК и НЕЛК.

По делото липсват доказателства, Протокол № 7/20.02.2020 г. или друг документ на ЛКК или ТЕЛК да са изпратени до началника на Затвора [населено място] или до МЦ на Затвора [населено място]. По твърдения на ищеца, на 12.06.2020 г. същият е представил полученото от него писмо на ТЕЛК при V-та МБАЛ С. на д-р Т. – директор на МЦ при Затвора [населено място], който му казал, че във връзка с необходимостта от допълнителни изследвания явяването на ТЕЛК ще бъде отложено за м.септември 2020 г.

Установи се посредством СМЕ, писмо изх.№ 180 от 29.03.2021 г. на СБАЛЛС С. и писмо на д-р Т. от 23.11.2020 г., че рентгенография на белите дробове е могла да се извърши в СБАЛЛС С., а за другите необходими изследвания (функционално изследване на дишането, А.К.Р. и консултация с пулмолог) е следвало да се извърши консултация във външни лечебни заведения.

Необходимостта от извършване на консултативни прегледи или специализирани изследвания е основание по чл.60, ал.1, т.3 от Наредба № 2/2010 г. за изпращане на л.св. във външно лечебно заведение. Това се определя от директора на медицинския център, който следва да издаде медицинско направление, в което се отбелязват: диагнозата, началото и протичането на заболяването, направените изследвания и

результатите, моментното състояние на болния, къде е проведено и какъв е резултатът от назначеното лечение, както и конкретното искане (чл.60, ал.2 от Наредба № 2/2010 г.). Директорът на СБАЛЛС или на медицинския център уговаря консултацията, изследването или лечението и подготвя необходимите за това документи (чл.60, ал.3 от Наредба № 2/2010 г.). Изпращането в лечебно заведение по ал. 1 се извършва със заповед на началника на съответното място за лишаване от свобода (чл.60, ал.4 от Наредба № 2/2010 г.).

Тълкуването на визираните разпоредби навежда на извод, че директорът на МЦ към Затвора [населено място] (д-р Т.) е дължал извършването на необходимите действия по провеждане на функционално изследване на дишането, А.К.Р. и консултация с пулмолог във външно лечебно заведение чрез издаване на медицинско направление, уговаряне на консултация и сезиране на началника на Затвора [населено място] за издаване на съответната заповед. Данни и доказателства за изпълнение на тези действия от д-р Т. не са налични по делото. Не са налице и доказателства за провеждане на изследванията, посочени в полученото от ищеца на 11.06.2020 г. писмо на ТЕЛК – УМБАЛ С. в периода до 10.07.2020г.

Писменото обяснение на д-р Т. от 23.11.2020 г., предоставено по реда на чл.284, ал.3 ЗИНЗС, е, че в условията на утежнена епидемиологична обстановка посочените в писмото изследвания не могат да бъдат изпълнени „на момента“. Защитната теза на ответника е, че МЦ към Затвора [населено място] осигурява обслужване на повече от 1000 л.св., всеки от които има претенции за допълнителни изследвания, налагащи организиране на транспорт до външно лечебно заведение. По данни в писмо изх.№ 180 от 29.03.2021 г. на СБАЛЛС С. през МЦ на Затвора [населено място] през м.юни 2020 г. са преминали *831 пациента*, през м.юли 2020 г. – 661 пациента, а през м.януари 2021 г. – 628 пациента. По справка на Затвора [населено място] през м.юни 2020 г. в него са били настанени около 1270 л.св. Т.е. около 2/3 от общия брой на л.св. през м.юни 2020 г. са преминали през МЦ на Затвора [населено място], или *близо 28 човека на ден*.

За сравнение, според писмо рег. № 739 от 28.01.2021 г. на началника на Затвора [населено място] (л.100) л.св. Я. е получил писмо за явяване на ТЕЛК П. на 28.01.2021 г. за дата – 29.01.2021 г. Писмото съдържа уверение, че служителите на МЦ на Затвора [населено място] са уведомени и ще организират представянето му пред ТЕЛК. За изпълнение на това д-р Г. – директор на МЦ при Затвора [населено място] е написал направление и етапни епикризи от 2018 г. насам (л.101, 103-107). Според тях, рентгенография на белите дробове е извършена на 19.10.2020 г., когато са направени и консултации с невролог и пулмолог. На 21.12.2020 г. д-р Г. е издал на Е. С. Я. амбулаторен лист № 5111 – талон за ТЕЛК (чл.18, ал.1 от Наредба № 2/2010 г.). Според справка на Затвора [населено място] през м.юни 2020 г. там са били настанени средно 370 л.св., през м.юли 2020 г. средно 376 л.св. и през м.януари средно 373 л.св. (л.182).

Така установените факти навеждат съда на следните **изводи**: л.св. Я. изтърпява наказание от 7 години лишаване от свобода в Затвора [населено място], като въз основа на Заповед № Л-3993 от 04.09.2019 г. на началник отдел „СДВРП“ при ГДИН е преведен в Затвора [населено място] за включване в образователен процес. Същият страда от бронхиална астма от 2017 г. и има издадено ЕР на ТЕЛК при УМБАЛ П. № 305 от 22.01.2018 г. с водеща диагноза „Бронхиална астма с алерг. компонента и лека дихателна недостатъчност, състояние след белодробна туберкулоза“. За това

заболяване от 2018 г. до настоящия момент д-р Г. – директор на МЦ към Затвора [населено място] му издава етапни епикризи с давност от 1 година, вкл. и за 2020 г., а по повод получено от Я. писмо за ТЕЛК на **10.07.2020 г.** му е издал направление за ТЕЛК П. – амбулаторен лист от **21.12.2020 г.**, след проведени на **19.10.2020 г.** рентгенография на белите дробове и консултации с невролог и пулмолог (л.101). Л.св. Я. се е явил на преглед пред ТЕЛК на 29.01.2020 г. и до приключване на устните състезания по делото на 26.05.2021 г. не е представил ЕР на ТЕЛК П. за преосвидетелстване. Не е спорно, че ищецът е преведен от Затвора [населено място] в Затвора [населено място] на 05.08.2020 г. От издадените от д-р Г. етапни епикризи се установява, че след тази дата е преглеждан от него на 07.08., 19.10., 09.11 и 21.12.2020 г. за основното му заболяване – астма с преобладаващ алергичен компонент, за което му е назначена терапия с Ф. на 07.08. и на 09.11.2020 г. Т.е. период от близо 4 месеца и половина - от 05.08.2020 г. (връщането на ищеца в Затвора [населено място]) до 21.12.2020 г. – издаването на амбулаторен лист – талон за ТЕЛК от д-р Г., е бил необходим за организиране явяването на ищеца пред ТЕЛК П., което от своя страна се е осъществило след още един месец – на 29.01.2021 г.

Директорът на МЦ при Затвора [населено място] е бил уведомен на 12.06.2020 г. за необходимост от явяване на ищеца пред ТЕЛК С. след по-малко от един месец – на 10.07.2020 г. Установи се безспорно по делото, че МЦ при Затвора [населено място] не е получавал документи от ЛКК при СБАЛС С., нито от ТЕЛК – V МБАЛ С.. За сравнение – директорът на МЦ при Затвора [населено място] първоначално е подготвил документите, необходими за явяването на ищеца пред ТЕЛК П. (на 19.10.2021 г.) и едва след това е издал талон за явяване на ТЕЛК (на 21.12.2020 г.) – след два месеца. Изложените обективни обстоятелства – наличие на период от близо шест месеца, необходим за организиране явяването на Я. пред ТЕЛК П. (от 05.08.2020 г. до 29.01.2021 г.) са указание, че периодът от по-малко от един месец за организиране явяването на ищеца пред ТЕЛК С. *обективно* не е бил достатъчен. В подкрепа на този извод са данните за необходимост от провеждане на изследвания и консултации във външни лечебни заведения, за които се изпълнява процедурата по чл.60 от Наредба № 2/2010 г., както и обективните данни за натовареността на МЦ при Затвора [населено място], който през м.юни 2020 г. е приел по близо 28 пациента на ден. Независимо, че според практиката на ЕСПЧ финансовата невъзможност на правителството да осигури подходящи условия за изтърпяване на наказанието не оправдава евентуално нарушение на чл.3 ЕКПЧ, то в конкретния случай се установяват обективни факти за липса на твърдяната от ищеца забава. Именно сравнението с начина на организация на явяването му пред ТЕЛК П. е указание, че посоченият период (от 12.06.2020 г. до 10.07.2020 г.) *не представлява забава* при изпълнение на задълженията на длъжностни лица от затворническата администрация на Затвора [населено място] да организират явяването на ищеца пред ТЕЛК. Хипотетичното предложение на д-р Т. за отлагане явяването за м.септември 2020 г. напълно е отговаряло на обективната действителност и то в условията на световна пандемия от Covid 19 и свързаните с нея ограничения, които обстоятелства съдът намира за общоизвестни. Установи се по делото, че посоченото „отлагане“ от три месеца (от юли до септември 2020 г.) всъщност обективно е отнело за организиране явяването на ищеца пред ТЕЛК П. двойно повече – близо шест месеца.

За исковия период (и преди това според представени от ответника извадки от амбулаторни журнали) на ищеца не е отказан достъп до медицинска помощ. Според

амбулаторен журнал за периода от 09.06.2020 г. до 01.09.2020 г. - Е. С. Я. е консултиран 5 пъти (на 22.06, 29.06, 09.07, 13.07. и на 20.07) с изписване на Лепонекс и Невротоп. Данните от всички амбулаторни журналы сочат, че ищецът е прегледан в МЦ на Затвора [населено място] *почти всяка седмица*. Според етапните епикризи на д-р Г. от МЦ при Затвора [населено място] ищецът е прегледан четири пъти в периода от 07.08.2020 г. до 21.12.2020 г., т.е. *веднъж месечно*. Тези обективни данни, съпоставени с общата бройка лишените от свобода, настанени в Затвора [населено място] (1270) и в Затвора [населено място] (370) сочат на категоричен и несъмнен извод за *липса на забавяне и препятстване на ищеца при достъпа му до адекватна медицинска помощ, необходима за организиране на явяването му на ТЕЛК*, осъществено от длъжностни лица при Затвора [населено място]. Дори към момента на приключване на устните състезания по делото на 26.05.2021 г. ищецът не представя ЕР на ТЕЛК П. за преосвидетелстване с диагноза ХОББ (усложнение на бронхиалната астма), поради което не е налице твърдяното от адв. П. съставомерно бездействие. В подкрепа на този извод е и заключението на д-р М. М., според което ищецът е получавал комбиниран препарат за инхалации за лечение на бронхиалната астма, за исковия период от 11.06.2020 г. до 05.08.2020 г. не са регистрирани астматични пристъпи и състоянието му няма особена динамика по отношение на белодробния статус.

Според показанията на свидетел на ищеца Б. Б. М. ищецът се жалел от д-р Т., че не му обръща внимание, оплаквал се, че не може да диша, заключвал се в себе си, не споделял. Постоянно се оплаквал, че не е добре, но „психически си бил добре човекът“. Дори преди да получи писмото на ТЕЛК се оплаквал от условията в килията – течала вода и имало мухъл.

Според показанията на свидетел на ответника Х. Д. Ф. Е. бил напрегнат, ходил на лекар и му давали приспивателни хапчета. Тревожел се, че искат да го преместят в общежитието в К..

Съдът кредитира показанията на свидетелите при липса на данни за тяхната заинтересованост и доколкото в исковия период са съжителствали с ищеца в общи помещения. Според съда, техните показания следва да се обсъдят съвкупно с лично посочените от ищеца причини в декларациите му за прекратяване на учебната дейност в Затвора [населено място] (л.75-76) – не се виждал с близките си, които не можели да дойдат до С., ИСДВР не работел с него и не желал да предложи замяна на режима му с по-лек.

Изложените от свидетелите и от самия ищец причини за недоволство и тревога и заявеното желание да бъде преведен в Затвора [населено място], обсъдени съвкупно с обективните данни, че още в края на м.юни 2020 г. е подал декларации за отказ от учебна дейност и преместване в Затвора [населено място], т.е. преди да изчака обявената дата за явяване пред ТЕЛК С. на 10.07.2020 г., са ясно и категорично указание, че психичното състояние на ищеца в исковия период не е било повлияно до степен да достигне нарушение на чл.3, ал.1 ЗИНЗС в причинна връзка с твърдяното „забавяне“ на явяването му на ТЕЛК в С., при установена липса на подобно забавяне, бездействие и препятстване на достъпа му на медицинска помощ.

Другият аспект от оплакванията на ищеца относно спиране на лекарствата му за успокоение също остана недоказан по делото. В заключението си и в о.с.з. на 05.03.2021 г. вещото лице д-р М. е категоричен, че Я. е получавал Лепонекс в Затвора [населено място], въпреки липсата на ясно формулирана психиатрична диагноза. Това

се потвърждава от предоставената по реда на чл.284, ал.3 ЗИНЗС информация от д-р Т. от 09.02.2021 г. (л.120), че пациентът е получавал по 1 таблетка Лепонекс дневно, поради това, че при постъпването си в Затвора С. е твърдял, че е зависим към него. Идентични обстоятелства се установяват и от представените от ответника амбулаторни журналы. В о.с.з. на 05.03.2021 г. вещото лице д-р М. сочи, че в Б. му е назначена терапия от 2 таблетки на ден с Лепонекс, но психиатър имал право да променя дозата. Това е сторено от психиатър извън исковия период – на 25.09.2021 г., когато лечението било заменено с други невролептици. Съгласно чл.149, ал.1 и ал.2 от ЗИНЗС цялостната дейност по снабдяването с лекарства се ръководи и контролира от директорите на лечебните заведения към местата за лишаване от свобода, а лекарства с упойващо или наркотично действие се предоставят на нуждаещите се само в рамките на предписаната дневна доза – не се установи наличие на подобна предписана дневна доза. По делото не се представиха документи за поставена диагноза и изписано лечение с невролептици. Неподкрепени с документи са устните твърдения на вещото лице, че е назначена терапия с 2 таблетки Лепонекс дневно. След като дейността по снабдяване с лекарства се организира от директора на МЦ при Затвора [населено място] и при липса на предписана дневна доза, изцяло в преценката на д-р Т. е продължаването на терапията в Лепонекс и нейната доза, каквито не са отказани на ищеца в исковия период. При липса на яснота за поставената психиатрична диагноза, отричането ѝ от самия ищец (писмо на д-р Г. от 08.02.2021 г. на л.123) и данни, че ищецът е получавал по 1 таблетка дневно Лепонекс в Затвора [населено място], остава недоказано твърдението му в исковата молба, че д-р Т. му е спрял лекарствата, които го успокояват „на момента“, а при тяхната липса „започвал да си гризе ноктите от нерви“. Подобна тежка форма на нечовешко и унижително третиране по смисъла на чл.3, ал.1 ЗИНЗС не се установява от доказателствата по делото, вкл. от разпитаните по делото свидетели, които са очевидци на престоя на ищеца в Затвора [населено място]. Според св.Б. М. ищецът се е затворил в себе си и не говорил по един – два дена, но бил добре психически. Според св. Х. Ф. хапчетата за сън, които му давали, успокоявали Я.. Съвкупната преценка на доказателствата по делото не навежда съда на извод, че е достигнато минималното ниво на суровост, необходимо за установяване на жестоко, нечовешко или унижително отношение по смисъла на чл.3, ал.1 ЗИНЗС.

В тази връзка съдът съобразява практиката на ЕСПЧ по установени нарушения на чл.3 от ЕКПЧ, а именно, че за да попадне в обхвата на този член, малтретирането трябва да достигне минимално ниво на суровост. Оценката на този минимум е относителна и зависи от всички обстоятелства по делото като продължителността на отношението, физическите и психическите последици и в някои случаи пола, възрастта и здравословното състояние на лицето. Въпреки, че малтретиране, което постига този минимум, често включва действителна телесна повреда или силно физическо или психическо страдание, дори и при липса на такива, когато отношението унижава или принижавя човек, показвайки липса на уважение или води до засягане на неговото човешко достойнство, или предизвиква чувство на страх, страдание или малоценност, което може да разбие моралната и физическата устойчивост на този човек, то също може да попадне в обхвата на забраната на чл. 3. За да попадне задържането специално под чл. 3 от Конвенцията, страданието и унижението трябва да надхвърлят неизбежния елемент на страдание и унижение, свързани със самото лишаване от свобода. В този случай властите трябва да гарантират, че едно лице е задържано при

условия, съвместими с уважението към човешкото достойнство, че начинът и методът на изпълнение на наказанието лишаване от свобода не подлагат човека на стрес или трудности с интензитет, надвишаващ неизбежната степен на страдание, присъща на задържането, и че предвид практическите изисквания на лишаването от свобода, здравето и благосъстоянието на този човек са гарантирани в достатъчна степен.

Според решаващия състав на съда, спецификите на конкретния случай не надхвърлят неизбежния елемент на страдание и унижение, свързани със самото лишаване от свобода, нито се установиха условия на изтърпяване на наказанието, свързани с достъп до адекватна медицинска помощ, предизвикващи чувство на страх, страдание или малоценност до степен да се разбие моралната и физическата устойчивост на ищеца.

Въз основа на изложеното, по делото не се доказаха твърденията в исковата молба за бездействие и лишаване от достъп до адекватно медицинско обслужване по време на изтърпяване на наказанието „лишаване от свобода“ от Е. С. Я. за исковия период от 11.06.2020 г. до 05.08.2020 г. в Затвора [населено място]. Дължимо е отхвърляне на исковата претенция поради липса на елементите от фактическия състав на отговорността на държавата по чл.284-286, вр. чл.3, ал.1 ЗИНЗС.

При този изход на спора разноски следва да се присъдят в хипотезата на чл.286, ал.2 ЗИНЗС, според който когато искът се отхвърли изцяло, съдът осъжда ищеца да заплати разноските по производството. Сторените по делото разноски касаят изплатени от бюджета на АССГ 450 лв. за СМЕ. На ответника на основание чл.78, ал.8 ГПК и по аргумент от чл.10, ал.4 ЗОДОВ следва да се присъди юрисконсултско възнаграждение в минималния размер по чл.24 от Наредбата за заплащане на правната помощ от 100 лв.

Водим от горното и на основание чл. 285 от ЗИНЗС, във връзка с чл. 203 - 207 от АПК, **Административен Съд С. - град, I отделение, 69 състав,**

Р Е Ш И:

ОТХВЪРЛЯ иска на Е. С. Я., изтърпяващ наказание „лишаване от свобода“ в Затвора [населено място], срещу Главна Дирекция „Изпълнение на наказанията“ за присъждане на обезщетение в размер на 3 000 лв. за неимуществени вреди, претърпени в периода от 11.06.2020 г. до 05.08.2020 г. в резултат на бездействието на затворническата администрация на Затвора [населено място] да осигури явяването му на ТЕЛК на 10.07.2020 г. и лишаването му от необходимите лекарства за успокоение.

ОСЪЖДА Е. С. Я., ЕГН [ЕГН], изтърпяващ наказание „лишаване от свобода“ в Затвора [населено място], да заплати на Главна Дирекция „Изпълнение на наказанията“ юрисконсултско възнаграждение в размер на от 100 лв.

ОСЪЖДА Е. С. Я., ЕГН [ЕГН], изтърпяващ наказание „лишаване от свобода“ в Затвора [населено място], да заплати на Административен съд София град сторените по делото разноски за възнаграждение за съдебно-медицинска експертиза в размер на 450 лв.

Решението подлежи на обжалване в 14-дневен срок от съобщаването му на страните с касационна жалба пред тричленен състав на Административен съд София град.

СЪДИЯ:

